

Račiansky

ROČNÍK VII
november - december 1998

mesacník

Park a pamätník padlých po rekonštrukcii.

- **Park v Rači v novom šate**
- **Račianske múzeum**
- **Privítame Mikuláša**

*Oddelenie kultúry pri MÚ Rača
požýva všetkých, veľkých i malých na*

PRIVÍTANIE MIKULÁŠA

Dňa 5.12.1998

Trasa:

o 13.00 h. pred KS Impulz na Východnom

o 14.00 h. pred OD Jednota na Peknej ceste v Krasňanoch

o 15.00 h. v KS Račan, kde sa uskutoční detská zábavná show.

Tešíme sa na Vás.

Vážení spoluobčania,

v novembri tohto roku končí 4-ročné volebné obdobie Miestneho zastupiteľstva a starostu Mestskej časti Bratislava-Rača. Patrí sa ku koncu volebného obdobia urobiť si malú rekapituláciu. Som rád, že v Rači sa podarilo tieto 4 roky realizovať jednak chýbajúce základné inžinierske siete, kanalizáciu na Jurkovičovej, Stupavskej, Popolnej, Potočnej ulici, zavedenia mestského vodovodu na Potočnej, Stupavskej, Kamilkovej ulici, plynu na Stupavskej a Rudnickej ulici, postaviť trafostanicu na Kopaniciach s posilnením elektrických rozvodov, čiastočne odvodniť a opraviť Dopravnú ulicu. Na Východnom sa snažíme zlepšiť životné prostredie - obnovujú sa športové ihriská, vybudovali sa nástupné ostrovčeky, pribudli nové lavičky, odpadové koše. Na Rustaveliho ulici je vo výstavbe ďalšia. V Krasňanoch slúži občanom zrekonštruované zdravotné stredisko, vybudovali sa chodníky, obnovuje sa zeleň. V celej mestskej časti sme osadili nové informačné vitríny. V súčasnosti prebieha rekonštrukcia verejného osvetlenia. Vianočnú atmosféru umocňuje aj svetelná výzdoba, ktorú každoročne rozširujeme.

Zlikvidovala sa časť čiernych skládok. Naša mestská časť je jedna z prvých, kde sa zrealizoval odpredaj bytov. Vo výstavbe je 60 obecných bytov pre sociálne slabších.

Začala sa rekonštrukcia Obecného domu, bývalého sídla PZ SR, ktoré bolo presťahované do zrekonštruovaných priestorov zdravotného strediska na Hubeného ul. Vďaka veľkému úsiliu obyvateľov a poslancov sme zrealizovali Račiansku izbu, priestory pre novovzniknutý Vinohradnícky spolok a Maticu slovenskú. MČ Rača kúpila pamiatkovo chránený objekt Kúrie na Nám.hrdinov. Pri príležitosti osláv 150.výročia odchodu račianskych dobrovoľníkov v meruôsmych rokoch zrekonštruovali sme pomník padlých v prvej a druhej svetovej vojne v parku pri cintoríne. Vyníma sa o to viac, že ho obklopuje obnovená zeleň. V rámci sociálnej

starostlivosti o obyvateľov našej mestskej časti sme zrealizovali prestavbu kuchyne v Detských jasliach na Plickovej ulici, aby sme mohli poskytovať stravu pre našich dôchodcov. Naším starším spoluobčanom mestská časť prispieva finančnou čiastkou na stravovanie.

Pravidelne dvakrát do roka pozývame jubilanťov na kultúrne podujatia spojené s pohostením a finančným darčekom. Myslíme aj na osirelé deti, ktorým prispievame na darčeky pod vianočný stromček, podporujeme aj sociálne odkázaných občanov. Športovcov a žiakov základných škôl, ktorí reprezentujú našu Raču v rôznych krajských, celoslovenských a medzinárodných súťažiach oceňujeme vecnými cenami.

Podarilo sa nám obnoviť slávnostné akty pri príležitosti uvítania detí do života a výročí zlatých svadieb našich spoluobčanov, ako i stretnutia najstarších račianskych rodov. Nezabudli sme ani na kultúrne a spoločenské vyžitie našich obyvateľov. Okrem hodov, či stavania mája, osláv Dňa matiek a Vinobrania organizujeme pravidelne tanečné zábavy pre skôr narodených. Pre naše ratolesti okrem diskoték, Country bálu, osláv Dňa detí, Mikuláša, organizujeme rôzne súťaže pre deti - Rozprávkové vretienko, Smelý zajko, Račiansky sláviček a Baby Rača. V období veľkonočných sviatkov

a počas vinobrania uskutočňujeme výstavy ručných prác, kde prezentujú svoju šikovnosť členky našich klubov dôchodcov. Každé dva mesiace sa Vám dostávajú do rúk zdarma tieto naše "račianske noviny", kde sa snažíme informovať o všetkých aktivitách a podujatiach.

Ako jedna z mála mestských častí poskytujeme raz ročne finančnú dotáciu z rozpočtu MČ Rača materským školám, základným školám, športovým klubom a organizáciám na ich činnosť. Všetky tieto spomenuté akcie sa podarilo zrealizovať vďaka všetkým 31 poslancom, ktorí bez rozdielu politickej príslušnosti a lokality bydliska vždy tvrdo a jednoznačne zastupovali záujmy občanov Rače - svojich voličov. Snáď aj preto sú komunálne dane v Rači z pozemkov a

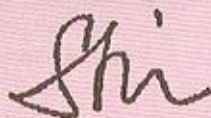
nehnutelností najnižšie s porovnateľnými mestskými časťami Bratislavy.

Som rád, že sa nám podarilo, napriek veľkým investíciám, zanechať našim nástupcom objem finančných prostriedkov obce výrazne prevyšujúci ten, s ktorým sme začínali toto volebné obdobie my. Podarilo sa nám totiž získať do rozpočtu obce objem finančných prostriedkov z mimorozpočtových zdrojov vo výške niečo vyše 15 miliónov korún. Vážení obyvatelia MČ Rača - Krasňan, Východného, starej i novej Rače, vám všetkým chcem poďakovať za vašu trpezlivosť a pochopenie, že nie všetky problémy i boľáčky našej mestskej časti sa nám podarilo vyriešiť k spokojnosti, na to sú 4 roky veľmi krátky čas. Srdečne ďakujem všetkým poslancom Miestneho zastupiteľstva i tým, ktorí už nie sú

medzi nami, za ich množstvo práce vynaloženej pri správe vecí verejných, pracovníkom Miestneho úradu, hoc ich je do počtu pomerne málo, že sa snažili riešiť v rámci svojich síl a schopností správu mestskej časti, zachovať časť tradícií Rače, snád i upevniť v nás všetkých pocit - doma som tu v Rači.

Parlamentné voľby sú za nami. Ďakujeme všetkým občanom, ktorí sa ich zúčastnili, že akt volieb prebehol dôstojne, bez komplikácií v kludnej atmosfére a verím, že v podobnom pokojnom duchu prebehnú aj komunálne voľby.

MUDr. Ivan Strnisko
starosta MČ Rača

Račianske Peklo

pokračovanie

Pomenovanie táto budova dostala na základe legiend. Jedna legenda hovorí, že tu už predtým stála budova, ktorú zasiahol veľký ničujúci požiar a z tohoto objektu nezostalo takmer nič. Vtedy si oheň vyžiadala aj ľudské životy, ich telá boli obhoreté, ako keby sa pálili v pekle. Iná legenda hovorí a prevdepodobne dala i základ pomenovania tohoto novšieho stavebného projektu Majera, ktorý sa v tom čase nachádzal v neobývanej časti račianskeho chotára. Traduje sa, že neskôr, viac ako o 100 rokov to už bol hostinec, ktorý ubytovával peších pcestných, furmanov, ktorí vozili svoj tovar do vtedajšej Bratislavy na predaj. Títo našli občerstvenie, ako i ubytovanie. Údajne sa tu strácali ľudia. Boli to hlavne furmani s konským povozom, ktorí sa tu stratili- zmizli bez stopy, tak ako keby sa prepadli do pekla, t.j. ľudia, kone i povozy. Zo začiatku sa táto budova zájazdného hostinca volala " U zeleného stromu". Neskôr, na základe uvedených legiend bola premenovaná na hostinec " Pelko". V blízkosti tohoto objektu budovy pri výkopových prácach pre stavbu rodinných domov, začiatkom 20.storočia, sa tu ponachádzali ľudské kosti staršieho dáta. To môže svedčiť o pravde podávaných legiend našich predkov vo vtedajšej dobe.

Píše sa rok 1848 - 1849 maďarská revolúcia vyvolala konflikt medzi Viedňou a Pešťou. K revo-

lúci sa pripojili všetky národnosti Uhorska. Taktiež i Slováci. Račania postavili zo svojich obyvateľov pre túto revolúciu celú stotinu dobrovoľníkov. Tu sa začína písať i história " Pekla" v Rači, ktorá sa odohrala v rokoch meruôsmych pre Slovákov.

Na príľahlých pozemkoch "Pekla" smerom na Bratislavu je lokalita menom "Pozotórium" odvodená od panstiev nadriadenosti pozemskej aristokracie a vysokého kléra - Pózer- Tóriovcov, deliaci ich potokom. Na týchto miestach v revolučných rokoch 1848- 49, v júni a júli 1849 sa stala obec a jej okolie dočasným sídlom slovenského dobrovoľníckeho zboru, ktorí prišli sem zo Stupavy smerom na Marianku cez les. Do tohoto zboru bola začlenená i stotina dobrovoľníkov z Rače. Dňa 30.júna 1849 navštívil zbor Ľudovít Štúr a M.M.Hodža. K dobrovoľníkom prehovoril L.Štúr a potom zložili vojenskú prisahu.

Na znak čias pochádza významný dokument datovaný v Rači 21.6.1849, podľa ktorého majú odísť z Rače do horných krajov Slovenska dve stotiny dobrovoľníkov. Príčinou príchodu týchto slovenských dobrovoľníkov do Rače bola pitná voda a v objekte "Majera - Peklo" bola studňa, ktorá mohla zásobovať pitnou vodou svojim nevyčerpatelným zdrojom ako i z potoka, kde v tých časoch bola voda čistá a takmer nezávadná. Mohla tu byť sústredená i väčšia sila vojska.

Na znak, že na týchto miestach bol a sídlil zbor slovenských dobrovoľníkov, boli zasadené dva stromy topoľov, z oboch strán potoka po jednom, ako symbol zbratania Chorvátov a Slovákov vo Viedni L.Štúrom na jeseň 1848.

Bratislavu v tom čase mohol ohroziť predovšetkým bán Jelačić so svojim chorvátskym vojskom. Tento v októbri 1848 oznámil, že mieni obsadiť Bratislavu.

V Bratislave - Rači sú potomkovia týchto dávnych katolíckych usadlíkov z Chorvátska, ktorí prišli sem na pozvanie Báthoryovcov. Od polovice 16.storočia tak vzrástol počet obyvateľov prílivom týchto chorvátskych kolonistov z Kostanice, ktorá leží na hranici Bosny a Chorvátska pri rieke Una. Bol to organizovaný ústup z inkompatibilného neznášanlivého tohoto územia sem na naše územie pred zotročením Turkami. Prišli na 35 konských povozoch a usadili sa i s celými rodinami v okolí Bratislavy. Jedna časť i v samotnej Rači.

Sú to rody s chorvátskymi menami ako: Andrašovič, Bednarič, Beladič, Benčič, Benkovič, Halinkovič, Havlovič, Hergovič, Ivičič, Ivanič, Polakovič, Krištofič, Salkovič a pod. Tu si ich predkovia vybudovali príbytky z kameňa a hlíny, s ohniskom a slamenou strechou, najpravdepodobnejšie v lokalite dnešnej ulice Pri vinohradoch. Títo sem priviezli vinnú révu - kvalitný modrý klon Frankovky, ktorú vysadili na svahoch račianskeho chotára. Z tohoto hrozna spolu so sortou hrozna "Lacrimae Christi" vyrábali červené víno, ako som už spomenul, ktoré vyliečilo i samotnú arcivojvodkyňu Rakúska a rímsko-nemeckú cisárovnú Máriu Teréziu.

Druhá vlna Chorvátov na toto pozvanie Báthoryovcov o 70-tich vozoch konským poťahom sa usadili i s rodinami pri Bratislave smerom na Trnavu v malej usadlosti dnes pomenovanej Chorvátsky Grob.

Od roku 1237 sa Rača spomína ako obec pod názvom Okoly. V roku 1274 Štefan Mikuláš a synovia spomínajú ako Racha. V priebehu ďalších rokov najčastejšie pomenovania boli Ratzerstorf /1328/, Rezsardarf /1428/, Racszistorf /1520/, Rotzensdarff /1596/. V priebehu vývoja mala obec 21 pomenovaní.

devínskemu panstvu, ktorého majiteľom bol v tom čase Mikuláš Garaj. V roku 1512 bola vlastníctvom jurských grófov, v roku 1527 sa stala majetkom rodiny Báthoryovcov, ktorým patrilo celé panstvo. V roku 1553 bola Rača rozdelená na dve časti, z ktorých každá mala svojho osobitného richtára. Prvá patrila k devínskemu panstvu a podliehala zemepánovi Andrejovi Báthorymu. Majiteľom druhej časti bol Ignac Farkaš. Dovedna bolo v obci 30 port, čo predstavuje asi 90 poddanských rodín. Báthoryovcom patrilo devínske panstvo a teda aj Rača do smrti Štefana Báthoryho roku 1605. V

rokoch Bočkayovho povstania sa stal majiteľom panstva Ján Keglevič.

Listina, ktorá zabezpečila Rači postavenie mestečka sa nezachovala. Na základe poznatkov doterajšieho výskumu sa Rača prvý krát spomína ako Oppidum-trvalé keltské a slovanské sídlo. V roku 1581, keď krajiný sudca a gróf Mikuláš Báthory podľa svedectva bratislavskej kapituly dáva celý svoj majetkový podiel v mestečku Rača /in oppido Reche/, patriace hradu Devín,

Michalovi Bayovi, prefektovi hradu Devín.

V 16.storočí mali v račianskom chotári majetky viaceré rodiny a inštitúcie, okrem Koleničovcov a Báthoryovcov, Törökovci, Erdődyovci, mariánski paulíni, trnavskí jezuiti a neskôr Pálffyovci. Vo vlastníctve malackej línie Pálffyovcov bola Rača až do roku 1945.

V roku 1840 bola Rača spojená konskou železnicou s Bratislavou a Jurom, zastávka v Rači a prepravovňa koní bola v objekte "Majera - Pekla". V roku 1846 bola predĺžená do Trnavy. V roku 1872- 73 bola vybudovaná parná železnica Bratislava - Leopoldov.

Po skončení revolučných rokov 1848- 49 utlačaného a neslobodou skúšaného slovenského národa, ktorý bol na strane maďarskej revolúcie pre jej všefudové demokratické princípy, nastala perzekúcia i popravy povstalcov, ktoré doznievali ešte po roku 1850. Za Račou na Skalke smerom na Svätý Jur stála šibenica pre popravy revolucionárov. Pre výživu a zásobovanie vojska bol bitúnok pri potôčiku, ktorý výtikal na záhumnie.

... pokračovanie

Od polovice 15.storočia Rača patrila k

Svoje služby Vám ponúka novootvorený

Salón MONA
kaderníctvo a kozmetika.

Hotel Barónka, Mudrochova 2, 831 06 Bratislava, tel: 44 87 22 18.

Otvorené: Po- Pi: 7.00- 20.00

So: 7.00- 13.00

Ne: zatvorené

Pánske kaderníctvo Monika Ševčíková,

Závodská 8, 831 06 Bratislava,

tel: 44 88 51 77

Otvorené: Po- Pi: 12.00- 20.00

So- Ne: zatvorené

Krajčírsky salón DALEN

Vám ponúka svoje služby:

zákazková šitie dámskych a pánskych odvevov.

Dalen Vám pomôže navrhnúť Váš model, prípadne ho ušije podľa Vašich predstáv.

V prípade záujmu nás môžete kontaktovať na adrese:

Krajčírsky salón Dalen, Pekná cesta 17
Bratislava - Krasňany.
Tel: 07/ 44 87 22 52.

**Ošetrovanie, rehabilitácia
a opatrovanie
doma u pacienta.**

*Zdravotné výkony hrazené
všetkými ZP okrem Všeobecnej ZP*

Harris Slovakia a. s.
Haanova 26, Bratislava

tel./fax: 845 607 (62245 607)

KARPATY BIKE šport

Tbiliská ul. - detské ihrisko

- predaj značkových bicyklov Scott, GT, Amulet, Schwinn
- predaj širokého sortimentu lacných bicyklov VEDORA
- predaj všetkých komponentov a rôzneho športového tovaru
- servis bicyklov, brúsenie korčuľ, vypletanie tenisových rakiet a iné.

Tel.: 4488 21 90

UNIKOV SLOVAKIA a.s.

VÝKUP KOVOVÉHO ŠROTU

- železo, káble, meď, hliník
- okamžitá platba

Po - Pi: 7.00 do 16.00 hod

So: 8.00 do 13.00 hod

Rača, Pri Šajbách 1

Tel./Fax: 4488 92 16, 4488 16 88

Civilná ochrana systém na ochranu zdravia a života

Civilná ochrana predstavuje systém úloh vychádzajúcich z analýzy možných mimoriadnych udalostí. Od činnosti organizácie a výkonov civilnej ochrany značne závisí zdravie a dokonca životy ľudí. Príprava občanov na sebaochranu a vzájomnú pomoc vychádza z práva občanov na informácie o spôsobe ochrany v prípade mimoriadnych udalostí.

Nadobudnutím účinnosti zákona NR SR č. 216/1998 Z.z., ktorý je plným znením zákona NR SR č.42/1994 Z.z. a v zmysle Vyhlášky MV SR č.303/1996 Z.z. na zabezpečenie prípravy v oblasti civilnej ochrany obyvateľstva, sa táto dostáva do novej roviny. Analýza možností vzniku mimoriadnych udalostí na území okresu Bratislava III, ukazuje na tendenciu ohrozovania občanov a ich majetku objektmi vyrábajúcimi, alebo používajúcimi v technologickom procese nebezpečné látky. Taktiež rizikovým z hľadiska možnosti vzniku mimoriadnych udalostí spojených s výronom nebezpečných látok je prehustený prepravný systém v hl.meste SR Bratislave.

Príprava obyvateľov na sebaochranu a vzájomnú pomoc je medzi iným zameraná aj na získanie potrebných vedomostí, zručností a návykov potrebných pre poskytnutie prvej pomoci v núdzi. Vážení občania, v tomto článku by sme Vás chceli oboznámiť s niektorými ochoreniami ohrozujúcimi život a s prvou pomocou pri týchto ochoreniach.

1./ Zastavenie dýchania a srdca.

a./ Diagnóza:

- zistiť prítomnosť vedomia (oslovením, zatrasením)
- zistiť prítomnosť dýchania (posluchom, pohľadom, pohmatom)
- zistiť prítomnosť pulzu (bruškami prstov na krčnej tepne).

b./ Postup prvej pomoci:

- uložíť do vodorovnej polohy na chrbát
- uvoľniť dýchacie cesty zaklonením hlavy
- 2 vdychy z úst do úst a 15 zatlačení hrudníka
- opakovať 2 vdychy z úst do úst a 15 zatlačení hrudníka 4- krát
- kontrola dýchania a pulzu
- 2 vdychy striedať s 15-imi tlačeními hrudníka /3min./.

2./ Veľké vonkajšie krvácania.

a./ Diagnóza: zistiť krvácanie.

b./ Postup prvej pomoci:

- zastaviť krvácanie tlakom na ranu
 - zdvihnúť postihnutú končatinu nad úroveň srdca
 - vytvoríť tlakový obvaz
 - urobíť protišokové opatrenia
- c./ *Doplnková metóda:*- tlak v tlakovom bode

3./ Bezvedomie.

a./ Diagnóza:

- zistiť prítomnosť vedomia
- zistiť prítomnosť dýchania
- zistiť prítomnosť pulzu

b./ Postup prvej pomoci:

- Ak postihnutý nie je pri vedomí, ale dýcha a pulz je hmatateľný, uložíť ho do stabilizačnej polohy na boku
- podsunúť bližšie hornú končatinu pod zadok
 - pokrčiť bližšiu dolnú končatinu v kolene
 - chytiť zápästie opačnej ruky a za opasok/ odev/
 - pritiahnúť smerom k sebe
 - voľnú ruku podložiť pod tvár
 - upraviť záklon hlavy

4./ Popálenina a šok.

a./ Diagnóza:

- styk s horúcou tekutinou, telesom

b./ Postup prvej pomoci:

- chladíť studenou vodou /tekutinou/ - 20 min.
- prikryť čistou tkaninou, mikroténovým vrecom.

5./ Šok

a./ Diagnóza:

- poranenie, strata krvi a tekutín môže viesť k vzniku šoku

b./ Postup prvej pomoci:

- TÍCHO - psychické a fyzické upokojenie pacienta
- TEPLA - brániť stratám tepla
- TRANSPORT - uložíť do protišokovej polohy a previesť do nemocnice
- žiadne cigarety, alkohol, káva a jedlo.

Vážení občania, vždy po poskytnutí prvej pomoci je potrebné privolať špeciálnu zdravotnú pomoc. Zároveň Vás chceme upozorniť, že prvých 5 minút rozhoduje o prežití postihnutého pri ochoreniach ohrozujúcich život.

Vážení obyvateľia, dostáva sa Vám do rúk informačný článok, v ktorom sme Vás chceli informovať o úlohách CIVILNEJ OCHRANY obyvateľstva SR a o niektorých druhoch pomoci v prípade mimoriadnych udalostí. Referát CO,BOZP,OBO VINOPRODUKT a.s. Bratislava Peter Ambra.

Označovanie kontajnerov samolepkami.

Akciová spoločnosť Odvoz a likvidácia odpadu plánuje na IV.Q.1998 označovať kontajnery na domový odpad novými samolepkami. V tomto prípade spoločnosť **OLO** vychádza zo skutočnosti, že ak občan pozoruje prácu smetiárov a zistí, že napr. z piatich kontajnerov, nachádzajúcich sa v stojisku, sú vyprázdnené len 4 kontajnery, tak sa sťažuje a je nespokojný.

Problém spočíva v tom, že v jednom stojisku sú umiestnené kontajnery pre obyvateľov aj pre podnikateľov, ktorí podnikajú v neďalekých nebytových priestoroch. Obyvatelia majú odvoz odpadu napr. 3x týždenne, ale podnikateľ len raz týždenne. Či mu tento interval odvozu postačuje, to v tomto článku nebudeme hodnotiť. Fakt je, že prídu smetiari a v takomto stojisku nevyprázdnia všetky kontajnery, rešpektujú objednávku zákazníka.

Aby nedochádzalo zo strany občanov, ktorí si všimajú čistotu svojho okolia k nesprávnym záverom, spoločnosť **OLO** pristupuje k novému systému označovania kontajnerov samolepkami. Samolepka bude obsahovať údaje, kto si kontajner objednal, t.j. adresu správcu, komu je kontajner určený / obyvateľovi, podnikateľovi/, interval odvozu odpadu a telefonický kontakt.

Príklad: správca je Bytový podnik Bratislava V., Haanova 10, Bratislava, kontajner je určený pre obyvateľov na Budatínskej č. 27, odvoz je 3x týždenne v utorok, štvrtok, sobotu. Kontajnery pre obyvateľov budú označené žltou samolepkou, pre podnikateľov červenou.

Takéto značenie kontajnerov pomôže obyvateľom identifikovať, či neďaleká prevádzka podnikateľa má zabezpečené zneškodnenie odpadu, či smetiari v daný deň vyviezli odpad a pomôže mu aj pri kontrole správnosti za platby, ktoré za odpad platí.

Za obsluhu jedného 1 100 l kontajnera - t.j. odvoz a spálenie domového odpadu účtuje **OLO** 114,10 Sk + 6% DPH, za obsluhu jednej 110 l nádoby 33,30 Sk + 6% DPH. Ak obyvateľ pozná celkový počet zberných nádob a počet obslúh, ktoré správca objednal pre ich dom a pozná počet rodín, ktoré v dome bývajú, alebo počet obyvateľov v danom dome, vie si prepočítať oprávnené platby za odpad, ktoré mu správca rozúčtováva, buď podľa bytov, alebo nájomcov v dome.

Určite mu k tejto kontrole pomôžu aj nové samolepky na kontajneroch, ktoré by sa ako prvé mali objaviť v mestskej časti Lamač.

Odvoz a likvidácia odpadu a.s.
Bazová 6, 824 74 Bratislava.

Domček otvára dvere dokorán.

S názvom spoločnosti ISS Bratislava s.r.o., sa od r.1992 väčšinou spájajú informačné technológie a služby s tým súvisiace. Dopyt po komplexných službách v oblasti starostlivosti o rodinu, deti a ich voľný čas, začal však od roku 1995 modelovať pôsobenie ISS v oblasti starostlivosti o deti predškolského veku a v oblasti regenerácie duševných a fyzických síl. Kurzy plávania pre deti od 3 mesiacov veku života, dovolenkové pobyty pre rodiny s malými deťmi poriadané strediskom ISS ALVA a regeneračné pobyty pre rodiny manažmentov riem / pre všetky vekové kategórie/ vo vlastnom hoteli LESNÁ, v Starej Lesnej, si postupne získali svoju klientelu. V roku 1998 prichádza ISS s ponukou celodennej starostlivosti o deti predškolského veku v detskom centre **DOMČEK**, zatiaľ iba v Bratislave. Profesionálny tím učiteľiek je pripravený akceptovať dieťa s jeho osobitosťami, rozvíjať jeho schopnosti a zručnosti, podporovať jeho tvorivosť a v neposlednom rade pozitívne ovplyvňovať harmóniu v rodine. V súčasnej rodine, v ktorej muž a žena sa chcú realizovať, ale zároveň chcú mať zdravé, cieľavedomé, samostatné a tvorivé deti. Detské centrum **DOMČEK** je zariadením rodinného typu, kde zvýšená starostlivosť o zdravie a uspokojovanie základných potrieb dieťaťa je samozrejmosťou. Patrí k nim vyvážená domáca strava, bezpečné a bezstresové prostredie, plávanie, saunovanie, otužovanie a ozdravovacie pobyty vo vlastnom hotelovom zariadení ISS vo Vysokých Tatrách. Nadštandardne majú deti možnosť učiť sa cudzie jazyky, navštevovať rôzne krúžky a kultúrne podujatia. Rovnakou samozrejmosťou je harmónické zosúladenie dennej prevádzky detského centra s denným programom v rodine klienta. Zdravé, samostatné, cieľavedomé a tvorivé deti. Tieto navýsost ľudské ciele sú z pohľadu ISS rovnako dôležité ako ciele v oblasti informačných technológií. Poskytnúť v **PRAVÚ CHVÍLU SPRÁVNE INFORMÁCIE** a služby s tým súvisiace, zostáva v každom ohľade i naďalej krédom spoločnosti ISS **BRATISLAVA** a všetkých jej spolupracovníkov.

ISS BRATISLAVA, s.r.o. DETSKÉ CENTRUM
DOMČEK, Hrušková 15, 831 06 Bratislava
Tel.: 44 88 94 15

Čo sú to helmintozonózy?

Helmintozonózy sú závažné parazitárne ochorenia prenosné zo zvierat na ľudí. Viacerí pôvodcovia ochorení ohrozujú zdravie ľudí, ako aj zdravotný stav zvierat. I keď výskyt týchto ochorení je u nás menší v porovnaní s inými krajinami, treba možnému výskytu týchto parazitov venovať pozornosť.

V našich podmienkach sú aktuálne tieto helmintozonózy: pásomnice, uhrovitosť, svalovčitosť, škrkavky, echinokokóza, cicavice-trematódy. Dnes sa niekoľkými slovami zmienim o pásomniciach a uhrovitosti. U ľudí sa vyskytuje často pásomnica dlhá /*Taenia saginata*/. Uhrovitosť je vyvolaná larválnym štádiom uvedenej dospelaj pásomnice. Dospelá pásomnica parazituje v tenkom čreve človeka a dosahuje dĺžky 4-10 m. Jej larválne štádium /*larvocysta*/ sa vyvíja v priečne pruhovaných svaloch hovädzieho dobytku. Človek nakazený pásomnicou vylučuje stolicou zrelé pohyblivé články, z ktorých sa po rozpade uvoľňujú vajčká do vonkajšieho prostredia. Ak tieto vajčká zožerie dobytok v jeho tráviacich orgánoch sa uvoľní zárodok, ktorý preniká cez stenu čreva do krvi a ňou je zanesený do priečne pruhovaných svalov, kde sa vyvíja na larvocystu /uhor/. Miesto lokalizácie uhrov sú najčastejšie žuvacie svaly, menej jazyk, medzirebrové svaly a

srdce. Uhor je infekčný pre človeka. Človek ako konečný hosťiteľ pásomnice sa nakazí surovým, nedostatočne tepelne upraveným mäsom /ochutnávaním surového mäsa, /tatársky biftek/. Dobytok sa môže nakaziť buď priamo v maštali od ošetrovateľov- nosičov pásomnice, prípadne znečisteným krmivom. Najčastejšie sa však nakazí na pasienkoch potriesnených článkami pásomnic, vývozom hnoja, močovky, alebo žúmp. Dospelá pásomnica u človeka parazituje bez klinických príznakov. Niekedy spôsobuje bolesti brucha, nechutenstvo, hnačky, chudnutie a anémiu. Uhrovitosť u zvierat prebieha spravidla bez výrazných klinických príznakov. Diagnostika u ľudí je založená na opakovanom vyšetrení stolice a nálezom článkov a vajčiek pásomnice vo výkaloch. Uhrovitosť u zvierat sa zisťuje pri jatočnej veterinárnej prehliadke mäsa zvierat nálezom uhrov v mäse. Diagnostika a liečba uvedených parazitov predpokladá aktívnu spoluprácu medzi veterinárnou a zdravotnou službou. Dôležité sú najmä ciele preventívne opatrenia, v tých lokalitách, kde sa zaznamenal výskyt tohto ochorenia u ľudí, ako aj zvierat.

MVDr. Stanislav Polakovič, Veterinárna ordinácia Rača, Námestie hrdinov 3.

Oslavy SNP

Zapáleniu vatry k 54. výročiu SNP predchádzalo polozenie kytíc k pomníku na námestí. Za hudobného doprovodu dychovej hudby Račanka, sa účastníci osláv presunuli do KS Račan. Slávnostné príhovory predniesli starosta MUDr. Ivan Strnisko a predseda SVV Jozef Moravanský. O umelecký zážitok sa v kultúrnom programe zaslúžili U.Ulmann- riaditeľ ZUŠ Alstrova a J.Putzová- sólistka SND v Bratislave.

Foto: Zástupcovia Spolku vyslúžilých vojakov a račania pri slávnostnom akte.

Vážení spoluobčania,

vzhľadom k tomu, že sa blíži koniec volebného obdobia a tým aj našej činnosti v zastupiteľstve MČ Rača, dovoľujeme si poďakovať sa za vyslovenú dôveru, ktorú Ste nám dali Vašimi hlasmi vo voľbách v roku 1994. Keďže je toto posledné číslo Račianskeho mesačníka, kedy sa k Vám môžeme prihovoriť v roku 1998, dovoľte nám zaželať do nového roku 1999 hlavne veľa zdravia, šťastia, radosti a pokoja vo Vašich rodinách.

Poslanci MZ mestskej časti Rača.

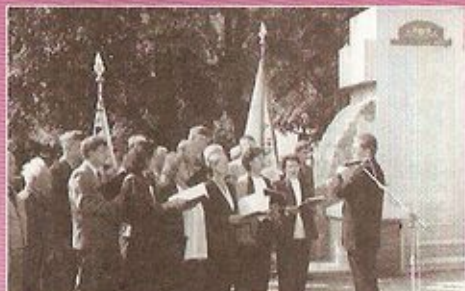
150. výročie odchodu račianskych dobrovoľníkov.

29. augusta sme si pripomenuli 150. výročie odchodu sto račianskych dobrovoľníkov, ktorí v rokoch meľuôsmych sa pridali k hurbanovským vojskám. Rača bola sídlom slovenského dobrovoľníckeho zboru hurbanovcov. Ich sídlom bol tábor rozložený v miestach dnešného zrekonštruovaného parku. K hurbanovským vojskám sa prihlásilo z Rače sto

dobrovoľníkov, ktorí v parku skladali prísahu za prítomnosti L.Štúra. Štáb slovenských dobrovoľníkov sídlil v miestach kina Nádej (Šprinzelov dom), kde bola odhalená pamätná tabuľa, počas historického sprievodu Račou, z parku do amfiteátra v Knižkovej doline, kde slávnost pokračovala bohatým kultúrnym programom.

Starosta MUDr. Ivan Strnisko pri slávnostnom odhalení pomníka I. a II. svetovej vojny v rekonštruovanom parku v Rači.

Hymnické piesne zaspieval zbor slovenských učiteľov.

Slávnostného aktu sa zúčastnili zástupcovia MÚ Rača, Okresného úradu Bratislava III., politických strán a hnutí.

Členovia spolku M.R.Štefánika.

Historické zástavy Spolku vyslúžilých vojakov sa v sprievode zaskveli v plnej paráde.

V kultúrnom programe pri zapálenej vatre sa v amfiteátri predstavili Gizka Oňová, Zlatá hudba, Veselá kapela a historický šerm.

Podarilo sa - Rača má múzeum.

V deň Račianskeho vinobrania 12.9.1998 bolo sprístupnené verejnosti Múzeum račianskych tradícií, ktoré vďaka obetavosti a zanečenosti starostu, poslancov MZ, pracovníkov kultúry a obyvateľov MČ Rača uzrelo svetlo sveta.

Tento kultúrny štánok sa nachádza v rekonštruovanej časti bývalého Obecného domu /sídla polície/ na Alstrovej ulici.

Vo vynovených priestoroch bude sídlif Vinohradnícky spolok a MO-Matice slovenskej v Rači.

Vo výstavnej sieni sa návštevníci oboznámia s historickými písomnosťami, fotografickým materiálom, rôznymi exponátmi z račianskych domácností, starými račianskymi krojmi, vinohradníckymi pomôckami, náradím a náčiním.

Priestory budú sprístupnené návštevníkom v dopoludňajších a odpoľudňajších hodinách.

Milí Račania! Opäť je tu súťaž

"Poznáte ich?".

Správne odpovede očakávame v redakcii Račianskeho mesačníka. Môžete zatelefonovať, alebo vhodif lístok s odpoveďou do schránky v KS Račan. Víťaza oceníme. Tešíme sa na spoluprácu. Redakcia.

Bakchus- boh úrody a vína so svojimi bakchantkami ponúkal sladký burčiak návštevníkom vinobrania.

Anna Spinato z talianskeho Ponte di Piave odovzdala dar svojho starostu, starostovi Rača.

Pred odovzdaním strapca hrozna.

Nedeľný program sledovali návštevníci v preplnenom kine Nádej.

4.Napriek nepriazni počasia vládla v amfiteátri výborná nálada.

MŮ Rača ďakuje touto cestou sponzorom za pomoc pri príprave Račianskeho vinobrania 1998:

EZ Elektrosystémy, MERET, PIUS- 90, HIMEX, KON- RAD, STAVEX, Tatiana Sučanská, František Zvozil, p. Sámeková, BRASTING, JUDr. Polakovičová, PELLE, MKM, Slovenská grafia, Ivan Prokeš, PPD Rača, PD Vajnory, PD Vinohrady, Seliko Slovakia, ZŠ Tbiliská, Ľubica Lednárová, BIOSCOP, Kluby dôchodcov - Rača, Krasňany, Východné.

Dobrá vec sa vydarila.

Neodmysliteľnou súčasťou Račianskych obaračkových slávností je aj tradičná výstava ovocia a zeleniny, ktorú pravidelne usporiada Základná organizácia 3-2 Slovenského zväzu záhradkárov v Rači.

Obava, že v tomto roku bude málo vystavovateľov sa rozplynula.

V piatok 11.9.1998 donieslo 28 vystavovateľov takmer 200 výpestkov, ktorých písomne oslovil výbor ZO 3-2 SZZ.

Výpestky, jedny krajšie od druhých a ich kladenie aranžermi na pripravené stoly vo výstavnej miestnosti bývalej škôlky na ulici vedúcej ku kúpalisku "Zbojníčka" v Rači dávalo tušiť, že odborná porota bude mať ťažkú úlohu, aby "nikomu neublížila".

Všetky výpestky dostali od poroty mimoriadnu pochvalu.

Najviac si porota všimla výpestky člena ZO 32 priateľa JUDr. Martina Mičeka z Rostovskej ul. a priznala im mimoriadne zvláštnu cenu.

- I. cenu pre ovocie získal priateľ Dušan Máfuš z Hybešovej ul.
- I. cenu pre zeleninu získali manželka Anna a Luboš Stovičkoví z Rumunskej ul.
- II. cenu pre ovocie a hrozno získal priateľ Ing. Artúr Beladič z Alstrovej ul.
- II. cenu za zeleninu získal Dušan Máfuš z Hybešovej ul.

III. cenu za ovocie získal Ludo Havlovič z Podbrezovskej ul.

III. cenu za zeleninu získal priateľ Ing. Ján Bobovský z Remeselníckej ul.

Návštevnosť na výstave ovocia a zeleniny bola v tomto roku značne menšia, pretože výdatné dažďové prehánky v sobotu a v nedeľu odradili najmä mnohých Bratislavčanov od návštevy obaračkových slávností 98 v Rači.

Zápisy návštevníkov výstavy svedčia, že vystavované výpestky ovocia a zeleniny predčili ich očakávania. Našu výstavu navštívil aj syn račianskeho nestora záhradkárov p. Strelku, po ktorom je pomenovaná aj ulica, ktorým je p. univ. prof. MUDr. Jozef Strelka DrSc. aj s manželkou a jej bratom z Bulharska.

Okrem týchto navštívilo výstavu aj niekoľko zahraničných návštevníkov, napr. bratia Rukrieglovci, jeden z USA, druhý z SRN.

Účastníci výstavy ovocia a zeleniny si želajú, aby záhradkári z ZO 3-2 vytrvali v ich mimoriadne prospešnej práci, prajú im mnoho pestovateľských úspechov, a čo je najdôležitejšie, lepší rok, ako bol tento. K tomuto želaniam sa pripája aj výbor SZZ ZO 3-2.

Arch. Veselský.

Recept tetky Cilky.

Škoricové koláčiky.

Základné maslové cesto.

Suroviny: 500 g hlad. múky, 200 g prášk. cukru, 1 balíček vanilkového cukru, 350 g masla, 2 žĺtky, 1 celé vajce.

Postup: Múku, cukor a vanilkový cukor zmiešame. Pridáme rozpustené vychladnuté maslo, žĺtky a celé vajce. Na doske vypracujeme cesto, ktoré necháme niekoľko hodín odležať v alobale na chladnom mieste.

Koláčiky.

Suroviny: 2 čaj.lyžičky škorice, 1 žltok, 2 lyžice kondenzovaného mlieka, 1 lyžica kryšt. cukru, trochu masla.

Postup: Do cesta vmiešame škoricu a odložíme ho na chvíľu do chladničky. Potom cesto vyvaľkáme a vykrajujeme z neho rôzne tvary, ktoré poukladáme na vymastený plech, potrieme žltkom zmiešaným s kondenzovaným mliekom. Posypeme kryštálovým cukrom a upečieme.

Privítali sme ďalšieho Račana.

Dňa 7.9.1998 sme slávnostne privítali ďalšieho občana MČ Rača - Mateja Kováča. Túto slávnostnú udalosť spečatili v pamätnej knihe svojim podpisom šťastní rodičia Miloš a Anna Kováčovi.

Račania v Kanade.

12.júna 1998 sme začali 5 týždňové putovanie po Kanade. Štyria Račania z osady Zlatá Líška a jeden Ivánčan. Let v lietadle sme zvládli i privítanie sa s Romanom Hromekom, ktorý sa nás ujal. Srdečné zvitania a priateľské stretnutia s Račanmi a priateľmi Slováckmi žijúcimi v Kanade, nás sprádzali na 16 300km trase, ktorú sme absolvovali. Nádherná príroda, jazerá, rieky, pohoria, voľne pohybujúca sa zver, Niagarské vodopády, Skalisté hory, Aliaška - Yukon, Biela rieka, kde namerali najnižšiu teplotu -58° C, zanechali v nás doživotné dojmy.

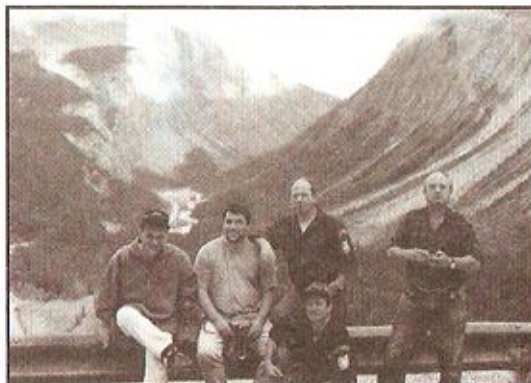
Najväčšiu radosť sme urobili rodákom z Rače monografiou Rača - brožúrkami, ktoré nám pred odchodom za "veľkú mláku" podaroval MÚ Rača, vďaka dobrosrdečnosti a pochopeniu nášho starostu.

Rozlúčkou s kamarátmi a rodákmi Slováckmi sa

naša dovolenka definitívne skončila, ostávajú iba fotografie, videokazety a nezabudnuteľné spomienky, ktoré nám nikto nezoberie.

EŠUS

Foto:M.Mesároš, E.Mesároš, D.Barkol, M.Još, R.Hromek.

Správa zo šachového turnaja k vinobraníu.

V Klube Elán sa v sobotu 12.9.1998 zišli záujemci o šachovú hru na už tradičnom turnaji uskutočnenom v rámci športových súťaží k vinobraníu.

K prezentácii sa dostavilo 26 hráčov, členov šachových oddielov Apolla, Slovana, Dusla Šafa, Ivánky pri Dunaji, Igramu, Loko Trnavy, Pezinka, Dunaja Radegast a predovšetkým domáceho šachového klubu. Po nasadení do dvoch skupín sa hralo v 13 kolách o postup do 12 - členného finále. Popri tom menej úspešní hráči mali útechovú skupinu.

Po 11-tich kolách najviac šachového umu preukázal kandidát majstra športu Ludvík Doucha z Lokomotívy Trnava, získal 9,5 bodu, keď súperom dovolil iba tri remízy. V tesnom závесе sa ocitol hráč domáceho klubu kandidát majstra športu Štefan Ďuriga so ziskom 9 bodov. Tretiu priečku obsadil taktiež domáci borec Gabriel Deák so ziskom 7 bodov. Títo traja prevzali krásne trofeje, ktoré turnaju venoval Miestny úrad Rača. Na ďalších miestach finálovej skupiny sa umiestnili Jaroslav Bukovčák a Ľuboš Ilavský z domáceho klubu a Rastislav Búry zo Slovana Bratislava zhodne so ziskom 6 bodov, nasledoval Milan Bórik z Apolla Slovaft 5b., Miloš Kebis ŠK Krasňany a Anton Žáčik z Pezinky 4,5b. Finálovú skupinu uzatvárali Stanislav Kunák z Pezinky 3,5 b a Karol Rathouský ŠK Krasňany s Petrom Špikom z Dusla Šafa zhodne s 2,5 bodmi. V skupine útechy mal najviac bodov domáci hráč Jozef Kolář /9/ pred Petrom Turcerom z Ivánky pri Dunaji /7/.

Turnajové zápolenie prebiehalo prakticky celý deň, takže sme boli jedinou aktivitou, ktorej neprekážalo mimoriadne daždivé počasie.

Hráči sa ukázali ako mimoriadne tvrdí bojovníci, turnaj bol poznamenaný úpornými súbojmi, ale môžeme konštatovať, že pri všetkej korektnosti, čestne, bez sporov. Toto konštatovanie má cenu iba vtedy, keď si uvedomíme, že sa odohralo v dvoch predskupinách po 78 súťažných partií, v úteche 45 a vo finále 66 vzájomných duelov, teda spolu 267 šachových zápasov.

Šachový klub zahajuje svoju šachovú sezónu 1998/99. Informácia o zápasoch zohratých doma t.j. v Klube Elán.

- 23.10.1998 Krasňany D - Lokomotíva V. liga 17,00
- 6.11.1998 Krasňany D - Šachová škola V. liga 17,00
- 7.11.1998 Krasňany C - UKUSU /býv.Geodézia IV. liga 15,00
- 8.11.1998 Krasňany B - Doprastav D III. liga 9,00
- 14.11.1998 Krasňany A - Cífer II. liga 10,00 sála
- 27.11.1998 Krasňany D - FAUST Petržalka B V. liga 17,00
- 29.11.1998 Krasňany B - Dev.Nová Ves A III. liga 9,00
- 12.12.1998 Krasňany C - Dev.Nová Ves B IV. liga 15,00

Ligové zápasy 15.11.98 o 9,00 s Trnavou a 6.12.98 s Dunajskou Stredou pre kolídovanie s nedeľnou pobožnosťou hráme v Klube dôchodcov na Kadnárovej ul. V zápasoch v nedeľu sa snažíme z tých istých dôvodov o posunutie začiatku stretnutia na 13,00 hodinu, keďže sa jedná o súťaž Majstrovstiev Bratislavy, kde musí byť absolútne ticho.

Karol Rathouský, Šachový klub Krasňany pri Klube Elán, Hagarova 7, Bratislava- Krasňany.

Úcta k starším.

Pri tejto príležitosti pripravili pracovníci KS Impulz a MS SČK dňa 8.10.1998 slávnostný večer s kultúrnym programom, v ktorom vystúpil pán Bučko a jeho hostia a žiaci na Dopravnej ul.

Dôchodcov prišiel pozdraviť i starosta MČ Rača MUDr.Ivan Strnisko. Jubilujúci dôchodcovia dostali na pamiatku od starostu knižnú publikáciu Rača a kvetinku.

Bol to pekný večer, kde sa nezabudlo ani na malé občerstvenie.

Ďakujeme. KD Východné

p. Ondrušková.

Futbalové ozveny.

Futbalový kolotoč na Východnom- Rendezi to je 12 turnajov za rok a to, uznajte futbaloví vyznávači tohto svetového fenoménu je jav, skutočne pozoruhodný.

Dva turnaje, memoriály Vladka Antoša a Lubka Janegu, to je stisk srdiečka a záplava spomienok na týchto dvoch vzácných chlapcov, športovcov, skvelých ľudí, ktorí spomienkami sú stále v našich pamätiach.

Spoločný turnaj stále sviežich Alexandra Marcezella a Jána Karlíka, to je oslava dvoch žijúcich hrájúcich legiend, ktorí sú skvelou ukážkou, že elegáni v kopačkách môžu hrať aj vo veku, keď je nám 50. Páni, klobúk dole.

Teraz dovoľte prehľad umiestnení v jednotlivých turnajoch.

Turnaj - Memoriál Vlada Antoša.

1. FC Santos
2. Real Rendez
3. GOGO Team
4. BOCA Stars

Turnaj - Memoriál Luba Janegu.

1. VTV Šport

2. FC Santos
3. Real Rendez
4. SK Kisiniev

Turnaj Alexandra Marcezella a Jána Karlíka

1. Real Rendez
2. Old boys
3. FC Santos
4. BOCA Stars
5. GOGO Team

"Prijemný dobrý deň, vážení športoví priatelia."

Takto začal futbalový turnaj v rámci Račianskeho vinobrania 98. Uvedený turnaj usporiadal FK Rača za spolupráce s MÚ Rača o "Putovný pohár starostu Mudr. Ivana Strniska". Počasie opäť nežičilo, jednotlivé zápasy dokázali však pravý opak hlavne svojou úrovňou, nasadením, dynamikou, etikou a dramatičnosťou. Turnaj splnil očakávanie a zaslúžené víťazstvo domácich veteránov.

Organizačný výbor ďakuje sponzorom za podporu: MÚ Rača, Kupex, Autodoprava ČAKOS, Benzinol, Penzión MAXO, Poľno-družstvo, Viecha M. Pochlopeň, Šaton, Loko-Pub, Pivovar Stein.

Vianoce, vianoce prichádzajú...

Nexabudli ste na advent?

Tvoria ho posledné štyri nedele pred narodením Krista a neodmysliteľne k nemu patrí aj adventný veniec. Ak ste si ho doposiaľ neurobili, je najvyšší čas. Stačí pár vetvičiek, šišky, farebné stužky, prípadne iné ozdoby a štyri sviečky. Tie symbolizujú jednotlivé adventné nedele.

Vianočnú atmosféru navodí aj veniec, srdiečko, či trojuholník na okne alebo vchodových dverách. Fantázii sa medze nekladú.

Vianočné prestieranie.

Ak si pre svoj štedrovečerný stôl zvolíte kombináciu červenej, zlatej a tmavozelenej farby, nič nepokazíte. Táto farebná paleta zvlášť vynikne vo svetle sviec. Vyskúšajte si aj nevšednú dekoráciu - misu s ovocím a kvetmi, ktoré vydržia najmenej do polovice februára.

Postup na prípravu je jednoduchý: ovocie, alebo kvety namočte do tekutého vaječného bielka, obalte v práškovom cukre a usušte nad radiátorom.

*Spokojné a veselé prežitie vianočných sviatkov
Vám všetkým želá*

redakcia

Desať dní v Červenom Kláštore

spomienky na školu v prírode.

Desať zaujímavých dní prežili žiaci I.stupňa ZŠ Plickova v závere školského roka v Červenom Kláštore. Žiaci, šesť vyučujúcich a zdravotníčka odchádzali z Bratislavy plní očakávania a po návrate si pobyt veľmi pochovalovali a všetci vyslovili želanie vrátiť sa do tohto pekného kraja Slovenska ešte raz.

Deti si rýchlo zvykli na nové prostredie a pestrý denný režim, ktorý bol odlišný od domáceho v Bratislave. Najviac sa tešili, pochopiteľne, na popoludňajšie zamestnanie a hodinovú večernú činnosť. Žiaci sa každý deň po hodinovom popoludňajšom odpočinku nemohli dočkať vychádzok do okolia

zameraných na spoznávanie fauny a flóry a orientáciu v prírode.

Aká by to bola škola v prírode, keby sa zabudlo na športovú a telovýchovnú činnosť. Trávnaté ihrisko za múrmi kláštora využívali mladí futbalisti, prebehla súťaž v atletickom trojboji a rôzne pohybové hry s loptou.

V kvíze o Červenom Kláštore a okolí preukazovali školáci v prírode svoje nadobudnuté vedomosti a výtvarné sklonky v súťaži - skupinové veľkoplošné kreslenie. Pekné výkresy zdobia chodbu našej školy pred triedami I.stupňa. Všetkým pripomínajú pekné chvíle strávené v Červenom Kláštore. Budú ich mať žiaci ZŠ Plickova, ktorí pôjdu do školy v prírode aj tento školský rok?

Volne spracoval Milan Perdoch.

Foto: Z.Polakovičová.

Na vychádzky pri Dunajci ostali pekné spomienky.

Klub paličkovanej čipky v akciách.

Septembrové račianske vinobranie bolo príležitosťou na prvú verejnú prezentáciu Klubu paličkovanej čipky pri KS Žarnovická ul. v Rači. Prierezom rôznorodosti uplatnenia paličkovanej čipky sa členky Klubu predstavili na výstavke, kde zároveň aj paličkovali pred prítomným obecnstvom.

V dňoch 24.-26.9.1998 sa zúčastnili tri členky KPČ III. Medzinárodného festivalu paličkovanej čipky v Prešove. Vo výstavných priestoroch kultúrneho domu Čierny orol tak prezentovali Raču paličkovými čipkami, ktoré aj počas celého festivalu predvádzali. Okrem toho sa zúčastnili sprievodných akcií ako boli seminár + výstava belgickej čipky, návšteva múzea v Solivare

a v neposlednom rade výmena skúseností, nápadov a vzorov paličkárk z ostatných regiónov Slovenska.

Poslaním festivalu bolo predstaviť širokej verejnosti krásu slovenskej

a svetovej paličkovanej čipky, povzbudí záujemcov o výrobu a zachovanie tradície tohoto ľudového umenia.

Pripomíname, že záujemkyne, ktoré sa chcú naučiť paličkovať radi privítame medzi nami každú stredu od 14,30 do 17,30h. v KS Žarnovická. Eva Dekanová KPČ.

Modrá sa zástavkový prístrešok osamelý.

Priatelia, poznáte ten nešťastný rys niektorých našich spoluobčanov. Čistý autobusový prístrešok ich rozčúli až do nepríčetnosti a tak ho znečistia, pofarbia natoľko, že si potom bez urážky volkajú v ňom ako v priestore pre prasiatka.

Aj u nás na Východnom - Rendezi pri poštovom novinovom stánku tzv. Námestíčku, tento architektonický skvost vífazel bez konkurencie v špinavosti, odpadkoch, kde priemerný človek so slabým žalúdkom veľa času pri čakaní na autobus nestrávil. Pri rokovaníach so zodpovednými pracovníkmi Dopravného podniku som bezvýsledne upozorňoval na jestvujúci stav, až sme riekli svoje obyčajné ľudské dosť.

Miro, Rasto Schubertovci, Edo Svitek a moja maličkosť sme za vlastné náklady nevyhnutných potrieb /farba, štetec/ zapáchajúci špinavý stánok čakárne vymaľovali do azúrovo modrej farby.

Vtipné, no bohužiaľ vážne mienené pripomienky večných kritikov, že všetky farby "áno", ale modrá je otrasná som zobral s priateľmi ako spravodlivú, združujúcu kritiku, ale vzhľadom na to, že dotyční okrem večných nápadov na Rendezi ešte nič nezrealizovali, my sme svoju aktivitu doviedli do konca.

Nie som idealista, viem, že to všetko je len na dobu určitú, ale aj nabadúce odkazujem všetkým, čo im robia malé radosti niečo znečistiť, zdevastovať, že so svojimi priateľmi to vždy obnovíme, lebo vyrásť niekde, prežiť tam detstvo, mladosť, to v niektorých vypestuje povinnosť chrániť to, nenechať to zadusiť niektorými, ktorých vzťah k veciam kde žijú je na bode mrazu.

Zástavku pravidelne vo vnútri a pred ňou týždenne zametáme, nečakáme chválu, ale skôr zamyslenie, že každý by mal niekde vždy začať, napríklad aj od takej maličkosti, ako to škaredé učupené kačiatko v podobe zástavky autobusu.

poslanec Východné.

2x pošepky z Knižnice v Krasňanoch.

Knižnica v Krasňanoch ďakuje touto cestou svojim čitateľkám Klaudii Amtmanovej z Cyprichovej 1 a Miriam Zbojanovej zo Sklabinskej 16 za knižné dary.

Vypožičné hodiny knižníc Rača a Krasňany.

Rača: Po: 13,00 - 19,00

St: 13,00 - 19,00

Št: 13,00 - 19,00

Pi: 13,00 - 16,30,

Krasňany: oddelenie dospelých čitateľov

Po - Pi: 13,00 - 18,00

oddelenie detských čitateľov

Po, St, Št, Pi: 13,00 - 19,00.

Kultúrne stredisko Račan, Detvianska ul.3, Rača pozýva všetky Katky, Katarínky a tých, čo si radi posedia pri dobrom víniku a zatancujú pri veselej muzike na

Katarínsku zábavu

v nedeľu 22.11.1998 v čase od 16,00 - 23,00 h. Vstupné 25.- Sk.

Oddelenie kultúry, mládeže a športu
Vás srdečne pozýva na

VIII. RAČIANSKY COUNTRY BÁL,

dňa 27.11.1998 od 19,00 - 02,00 h.
v KS Račan.

O dobrú náladu sa postarajú :
Clogg show, Little cloggers, L.Habuda a iní hostia. Moderuje : Paľo Hraška.
Vstupné : 50.- Sk.

Oznam pre slávičkov.

Oznamujeme všetkým rodičom, pani učiteľkám MŠ a deťom, že 17.12.1998 o 17,00 h. sa v KS Račan na Detvianskej ul.3, uskutoční už IV. ročník súťaže v speve detí predškolského veku - Račiansky sláviček 1998.

Malých speváčikov môžete prihlásiť do 4.12.1998 osobne v KS Račan, alebo telefonicky na tel.č. 44 88 34 64. Oddelenie kultúry.

Plán kultúrno - spoločenských podujatí november-december 1998

KS Račan

4.11. Jubilanti MČ Rača - II.polrok	nia P.O.Hviezdoslava a 100. výročiu J.Smreka
7.11. ŠK Stolný tenis Rača 15,00 h.	16,00 h.
8.11. Tanečná zábava 16,00 h.	8.12. Jubilanti KD Rača 14,00 h.
22.11. Hráme Katarínam - tan.zábava 16,00 h.	9.12. PPD Rača
24.11. MEDI - tex. 16,00 h.	10.12. PPD Rača
25.11. MEDI - tex. 16,00 h.	13.12. Tanečná zábava 16,00 h.
27.11. Račiansky country bál 19,00 h.	14.12.- 18.12.1998 Vianočná výstava
29.11. "Stala sa ich životom..."	paličkovanych čipiek.
/program pedagógov ZUŠ Alstrova/ 16,00 h.	17.12. Račiansky sláviček IV.ročník 17,00 h.
5.12 Vitaj Mikuláš - det.zábavná show 15,00 h.	26.12. Štefánska veselica 16,00 h.
6.12. Umelecký program k 150.výročiu narode-	31.12. Silvester MČ Rača.

KS Žarnovická

Podujatia pre deti:

5.11. 13,30	Zlaté farby jesene /výtvarná súťaž/
18.11. 13,30	Diskotéka pre deti ZŠ
23.11. 10,00	Bábkové divadlo pre deti MŠ
26.11. 13,30	Zázračný svet z papiera /tvorivá dielňa/
4.12. 13,30	Puzzle - skladaj rýchlo! /zábavo- súťažné popoludnie v skladaní puzzle/.
11.12. 13,30	Netradičné vianočné ozdoby
16.12. 13,00	Vianočná diskotéka plná prekvapení.

Podujatia pre dospelých:

27.11. 19,00	Račiansky country bál / KS Račan/.
14.12. 18,00	Vianočný koncert žiakov KHV
17.12. 15,00	Vianočné posedenie pre KD Rača

Kurzová činnosť:

pondelok - piatok	KHV klavír, gitara
utorok 17,00 h.	nemčina
streda 14,00 h.	Klub paličkovanej čipky.
štvrtok 17,00 h.	angličtina

pondelok, štvrtok - 17,00 h. karate / ZŠ Plickova/.

ZUČ:

piatok 17,00 h.	divadelný krúžok

Rôzne:

pondelok 18,00 h.	MO MS
3.11. 18,00 h.	Urbár, záhradkári
19.11. 18,00 h.	SZPB

24.11.	17,00 h.	Tramp klub Bratislava
27.11.- 29.11.	10,00 h.	Amicus - vzdelávací kurz
30.11.- 4.12.	9,00 h.	DENA predaj textilu a obuvi
30.11.- 4.12.	9,00 h.	VaV Trading s.r.o. predaj koženej galantérie
1.12.	18,00 h.	Urbár, záhradkári
2.12.	18,00 h.	SDL
9.12.	18,00 h.	SDL
15.12.	17,00 h.	Tramp klub Bratislava

KS Impluz.

Akcie pre deti a mládež:

18.11.	14,00 h.	Ukáž čo vieš /kvíz/
25.11.	13,30 h.	Katarínska diskotéka
5.12.	13,00 h.	Mikuláš na Východnom
7.12.	8,00 h.	Vitaj Mikuláš MŠ, ZŠ
9.12.	13,30 h.	Mikulášska diskotéka
15.12.	13,30 h.	Vianoce očami detí /súťaž v kreslení/
17.12.	16,30 h.	Bábkové divadlo MŠ
utorok	14,00 h.	Družina
streda:	15,00 h.	Počítačové hry
štvrtok:	14,00 h.	Družina

Kružková činnosť:

utorok:	18,30 h	Moderný tanec
---------	---------	---------------

Športová činnosť:

pondelok:	19,00 h.	Cvičenie žien - aerobik
streda:	19,00 h.	Cvičenie žien - kalanetika
Silvestrovský beh - Východné		

Rôzne:

13,14.11.	Komunálne voľby	
23.11.	15,00 h.	Katarínske posedenie KD
2.12.	15,00 h.	Sv.spoveď
14.12.	15,00 h.	Vianočné dobroty KD /výmena receptov/
pondelok:	15,00 h.	Klub dôchodcov
Po,Ut,Št,	14,00 h.	Čitateľský kútik
nedeľa:	7,30 h.	Sv.omša rím.kat.

KS Elán.

Pravidelná činnosť:

Utorok, streda, štvrtok :	16,30- 20,00 h.	Nácvik country-tanečných skupín Little cloggers a Clogg show.
štvrtok :	15,00- 17,30 h.	Nácvik am. hud. skupiny MK
štvrtok :	18,00- 20,00 h.	Nácvik am. hud. skupiny VP
piatok :	17,00- 24,00 h.	Šachový klub

nedeľa: 11,00 Rím.- katolícka bohoslužba

pondelok- piatok :

podľa rozpisu Klub mladých /stolný tenis, spoločenské hry, video.../ Návšteva am. hud. skupiny The Screams.

Iné podujatia:

20.11. 18,00- 20,00 h. Country večer

6.11.-7.11.-8.11.-14.11.-27.11.-29.11.1998 - Ligové zápasy Šachového klubu.

9.12. 14,00 h Detská diskotéka

11.12. 18,00 h. Koncert hud.sk. The Screams

12.12. 15,00 h. Ligový zápas Šachového klubu.

Klub dôchodcov Rača

November:

4.11. 10,00 h. Samospráva KD v Rači

2.11. 15,00 h. Pietna spomienka na zosnulých členov klubu na cintoríne v Rači, polozenie kvetov a zapálenie kahančekov.

17.11. 15,00 h. Premietanie diapozitívov z vlastného archívu so sprievodným slovom pána Ludovíta Havloviča.

24.11. 15,00 h. Malá rodinná škola, račianske vianočné koláče, posedenie a ochutnávka v klube. Z receptov račianskych starých matiek pripraví pani Antónia Krajčírovičová s kolektívom. Spevácky krúžok nacvičuje pod vedením pani A.Kováčovej za sprievodu harmonikára p.Š.Pajdlhausera každý štvrtok o 14,00 h.

Krúžok Vzájomnosť - Družba pod vedením pani Mgr.M.Valovej sa stretne po dohode s členkami.

December:

2.12. 10,00 h. Samospráva KD v Rači

4.12. 15,00 h. Príde k nám Mikuláš - vzájomné obdarovanie členov. Priateľské posedenie so spevom a harmonikou.

8.12. 15,00 h. Oslava jubilantov v II.polroku1998 v KS Račan Vystúpenie speváckeho krúžku, niekoľko piesní zaspieva pán Emanuel Vlč, bývalý člen opery SND.

30.12. 15,00 h. Lúčime sa so starým rokom a vítame rok nový. Spev, kultúrny program, občerstvenie.

Krúžky sa stretávajú ako v novembri.

Zmena programu vyhradená. Informácie v klube - tel: 44 88 33 45.

Slovenský zväz záhradkárov- ZO 2-3 Rača.

3.11.1998 1. pozberové ošetrovanie ovocných drevín, hnojenie a prihnojov.

2. zakladanie a ošetrovanie kompostov

3. odstavenie vodovodov a vodných nádrží

8.12.1998 1. príprava a uskladňovanie vrúbľov na zimné štepenie

2. zimné vzdelávanie a plánovanie činnosti na budúci rok

3. možnosti dopestovania vitamínovej zeleniny v byte.

Jubilanti

Jubilanti KD Rača

Ondrej Barkol
Anna Ozaniková
Mikuláš Gajdoš
Ing. Ľudovít Svatoň
Mária Čankyová
Anton Balog
Emília Pucherová

Za KD srdečne blahoželá Petronela Märfušová.

Jubilanti KD Krasňany.

Anna Ozaniková
Mária Červenková
Vincent Novota
Marta Szalayová
Rudolf Lišňák
Jozef Gayer
Lin Virgil
Anna Džulinská
Ľudmila Kneziková
Mária Bendiková
Karol Bielik
Anastázia Bieliková

Za KD srdečne blahoželá A. Gbušková.

Jubileá

10. novembra 1998 oslávi pekné životné jubileum 88 rokov pani **Pavína Wenzlová**, rodená Ivičičová zo Stupavskej ul. Vefa zdravia, šťastia a spokojnosti v kruhu rodiny, priateľov a známych, jej prajú dcéry Alenka a Olinka s rodinami.

Najlepšiemu dedkovmu pomocníkovi **Stankovi Pajdlhauserovi** k 5. narodeninám prajú vefa hravých dní a úsmevov na líčkach dedko, babka, rodičia, brat Jurko a celá rodina

Zlaté svadby v Rači.

Dňa 7.VIII.1998 oslávi zlatú svadbu manželia **Eduard a Gabriela Wenzlovi** z Dopravnej ul.39. Manželstvo uzavreli v rím. kat. kostole v Rači 7.VIII.1948. Vefa zdravia, rodinnej pohody im želajú synovia Tóno, Gabriel s manželkami, vnúčatami a pravnúčatami. K blahoželaniu vzácnym jubilantom sa dovoľujú pripojiť miestny poslancí, ktorí sa chcú poďakovať manželom Wenzlovým za všetky aktivity a činnosti pri zveľadovaní životného prostredia a vytvárania harmonických medziludských a susedských vzťahov.

Manželia Knocikovi z Hagarovej ul.

Manželia Klinkovi z Alstrovej ul.

Úmrtia

Mária Vlašinská
Čenek Ryznar
Mária Varečková
Aurélia Polakovičová

Juraj Strechaj
Tomáš Paškevič
Antonín Novotný

Dňa 29.11.1998 uplynie 5 rokov, čo nás náhle opustil náš milovaný manžel, otec, starý otec a prastarý otec **Jozef Brodek**. Kto ste ho poznali, venujte mu tichú spomienku. Spomínajú manželka a deti s rodinami.

25.11.1998 uplynie 6. výročie, kedy sme sa rozlúčili s našim drahým manželom, otcom a dedkom

Ing. Gabrielom Fialom.

Kto te ho poznali, venujte mu tichú spomienku. S láskou a úctou manželka, syn, dcéra s rodinami, vnúčatá.

Touto cestou ďakujem rodine, priateľom a známym, ktorí svojou účasťou a kvetinami darmi zmiernili náš veľký žiaľ nad nečakaným odchodom nášho drahého syna a manžela **Tomáša Paškeviča**.

Matka a manželka.

Ludia sa rodia, ľudia zomierajú...

I my sme vypravovali nášho externého spolupracovníka **Tomáša Paškeviča** na račiansky cintorín. Zomrel v pomerne mladom veku dňa 24.9.1998 ako 46 ročný. Pretože bol medzi ľuďmi obľúbený, prišlo mu dať posledné zbohomo vefa obyvateľov z Rače. On vlastne ani neodišiel, lebo jeho dielo, ktoré vytvoril svojimi fotografickými zábermi, či už zo starej Rače alebo novej až podnes, to zostalo medzi nami. A v budúcnosti bude našou povinnosťou, aby sme toto dielo vo forme výstavy ukázali aj ostatným obyvateľom Rače. Spolupráca medzi ním a MÚ Rača, a to najmä v kultúrnej oblasti bola veľmi dobrá. Keď bolo treba, prišiel na každú našu akciu a z každého podujatia nám urobil zábery, ktoré tu zostanú i pre ďalšie pokolenie. Prichádza nám vysloviť iba úprimnú vďaku za všetko to, čo svojimi fotografiami vytvoril ako pamiatku, ktorá nám ho bude neustále pripomínať. Bol to dobrý človek, zomrel v rozkvetení svojho života a bude nám chýbať. V našich srdciach zostane tu s nami. Tak ešte raz posledné zbohomo, Tomáš, a nech Ti je slovenská zem ľahká...

MÚ Rača.

My tlačíme pre Vás

Exkluzívnu plnofarebnú
tlač pre najnáročnejších
za veľmi výhodné ceny

K - PRINT

KO & KA spol. s r.o.
Strelkova 1
831 06 Bratislava
tel.: 07 / 44885 244
fax: 07 / 44885 245

K - PRINT

 KO&KA
TLAČIAREŇ K-PRINT

PROGRAM KINA NÁDEJ: NOVEMBER - DECEMBER

november:

1. - 4. 11. Zorrova maska USA - MP - 12
5.11. Pomstiteľia USA - MP - 12

Predstavenia o 17.30 a 20.00h

6. - 8. 11. Zachráňte vojaka Ryana USA - MP - 12

Predstavenia 6. 11 o 19.30h, 7. - 8. 11. o 16.30 a 19.30h

10. -11. 11. Štyri izby USA - MP - 12
12. -13. 11. Big Lebowski USA - MP - 12
14. - 15. 11. Lost highway USA - MP - 12
17. - 18. 11. Pastí pastí pastičky ČR - MN - 15
19. - 22. 11. Mesto anjelov USA - MP - 12
24. - 25. 11. 6 dní, 7 nocí USA - MP - 12
26. - 29. 11. Niečo na tej Mary je USA - MP - 12

Predstavenia o 17.30 a 20.00h

december:

- 1.- 2. 12. Big Lebowski USA - MP - 12
3. - 9. 12. Mulan USA - MP (7.12. nie)

Predstavenia o 17.30 a 20h, v nedeľu (6. 12.) aj o 15.30 h

10. - 11. 12. Malí bojovníci USA - MP - 12

Predstavenia o 17.30 a 20.00h

12. - 13. 12. Zaklínač koní USA - MP - 12

Predstavenia o 16.30 a 19.30h

15. 16. 12. Truman schow USA - MP - 12
17. - 20. 12. Perfektná vražda USA - MP - 12
21. - 22. 12. Mravec Z USA - MP - 12
26. - 27. 12. Kľúčikáři ČR - MP - 12
29. - 30. 12. Dobrý Will Hunting USA - MP - 12

Predstavenia o 17.30 a 20.00h

Račiansky mesačník vydáva Miestny úrad Rača, Kubačova 21.

Redakčná rada: MUDr. Ivan Strnisko - starosta, Vladimír Ivanič - zástupca starostu, Jozef Benčíč,

Renáta Fitošová, František Khandl, Jarmila Luknárová, ing. Tatiana Ratkovská, Cyril Sekerka,

Tomaš Paškevič - fotograf. Uzávierka - do 2. dňa v mesiaci.

Príspevky posielajte na adresu Miestneho úradu, tel.: 4488 34 64, 4488 34 66.

Typo - lito: GRAFIX

Tlač: KO&KA spol. s r. o. Tlačiareň K-print, Strelkova 1, 831 06 Bratislava